

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

Magyar gyermeknyaraltatás

Irtá: SCOSSA DEZSŐ.

Hál' Istennek van már ilyen is. Tavaly még csak kísérleteztek vele, az idén már tömegesen mentek a főváros szegény gyerekei az Alföldre, Dunántulra, Bükkbe, Mátrába, Horvátbágyra. A főváros, az Alföldi Magyar Közművelődési Egylet s más hasonló egyesületek gondoskodásából mentek, amelyek évek óta kísérleteznek, hogyan is lehetne és kellene megszerettetni a magyar gyereket — itthon is. Mert hogy megszerették őket a jószívű hollandusok, svájciak, belgák, azt lépten nyomon látjuk, mikor egész vonatokra való magyar gyereket szednek össze nálunk a városok pincelakásaiban, a levegőtlen bérkaszárnnyakban, a koldus szegénységében — és viszik nem hetekre, de hónapokra, évekre, a maguk szerencsés, napsütötte hazájukba. És látjuk, hogy a mi gyermekeink ugyan csak megállják ott a helvüket, mert áradó leveleket írnak, hogy milyen jól megy a dolguk, mi mindent kapnak ajándékba: ruhát, cipőt, fehérneműt, játékot. Mikor aztán hazakerülnek, alig ismer rájuk az anyjuk, megerősödnek, megniznak és így el vannak látva minden jóval. Azután onnét jönnek a levelek, azok a jószágos levelek, akik ott az idegenben gondjukat viselték, hívják vissza a Pistát meg a Juliskát, mert hogy nélkülük üres a ház. Édes Istenem, csoda-e, ha a szívükhöz nőnek a mi bátor, egyenes lelkű, szembenéző, őszinte, ügyes, kedves gyerekeink, akiknek nótái, játékaik, mindenhez értő készsége betöltötte a házukat! És a gyerekek is visszavágyanak, hiszen ott mindent kaptak, itthon meg csak a szegénység, szükség fojtogatja a lelküket, nem gondol velük senki.

Ejnye, ejnye, bizony nem jó volt ez így. Hiszen szép, szép az idegeneknek ez a szeretete, de hát onnét nem hoznak ugyan haza magyar nemzeti érzést, szellemet és talán csak azt a szomorú tapasztalatot, hogy itthon kiapadt, elfonnyadt már az irántuk való szeretet forrása. Hát bizony szomorú volna, ha így lenne! Azok a jótékony egyesületek hát addig-addig puhatólítottak, míg itt is, ott is szíves készséget találtak egy-két ványadt, városi vérszegény iskolás gyerek két hónapi nyaraltatására. Nosza, amint hire futott, akadt mindjárt több jótét lélek is: nagy és kisbirtokosok, tanyai gazdák, iparosok, kereskedők, tanítók s egyszerűen csak száznál is több szegény magyar gyermek töltötte a nagy szünidőt üdítő, erősítő környezetben és lubickolt a Tiszában, játszott az Alföld homokjain, itta az igazi jó magyar tejet s két pofára jólakhatott a pompás gyümölcsből, amit a magyar nép érlel. És mire visszakerültek, lesülve, miat a zulukafferek, megváltozott a nyelvük is, a lelkük

is. Magyaros zamat, temérdek ismeret, a munka megbecsülése sugárzott minden ténykedésükből — a magyar lélek áhasonító ereje! Az idén már több száz gyerekünket vakációzik magyar családoknál, magyar vidékeken.

És ez kell nekünk, nem kozmopolita szellem, amivel ugyanis tele van irodalmunk, művészetünk s ami még népdalainkat is megfojtással

fenyegeti. Szeretném az egész ifjúságot magyar nyaraltatásra küldeni és szeretnék minden magyar asszonynak kezét csókolni, aki a mi gyerekeinket a házába fogadja, minden jóval ellátja s miközben versenyre kel a részben, hogy ki tudja jobban felhizlálni a nyaraló gyereket, — nem is tudja talán, hogy milyen szolgálatot tesz ennek a szegény magyar hazának!

Esnek az árak Magyarországon

Budapest, július 22. A korona stabilizálása óta 22—25%-al, egy év óta 72%-al estek az árak Ma-

gyarországon. A mostani árak már csak 64%-al vannak a békeparitás felett.

Veszedelemesen dagad a bácskai árvíz Ujvidék városa katasztrófa előtt áll

Belgrád, július 22. A Duna délbácskai szakaszán ismét válságra fordult a helyzet. A Mosztonga patak áradása katasztrófális következményekkel járhat. Bácskörtvélyes és Mosztonga között a víz több kilométeres szakaszon zuhan alá 25—80 cm. magasságban és veszélyes a Bácsordas, Bácsvajszka és Ternye községeket. A víz Vajszka községbe már behatolt. Az ár Bácsordasnál irányt változtatott és a szerb Miletics felé megint igen veszélyes a helyzet. Ternyénél a Mosztonga vize 85 cm-re emelkedett. Palona község északkeleti részén száz ház került víz alá. Éjszakai jelentések szerint az áradat Bácsordasnál már

átlította a töltést

ugy, hogy a hatóságok elrendelték Bácsordas, Vajszka és Bácsujfalu kitűrtését, a lakosság azonban nem akarta otthagyni házaikat, úgy, hogy csendőri beavatkozás vált szükségessé.

Az árvízveszedelem komolyságát fokozza az a körülmény, hogy a víz a Mosztonga kiáradása esetén Hód-ság Zebrotón és Szerbkeresztúron keresztül a Ferencz József-csatornáig ha'adhat és ebben az esetben

Ujvidék föltélenül víz alá kerül.

Veszélyes a helyzet Gombosnál is, ahol a Sonta Gombos közötti vasutitöltést akarják megerősíteni. Gombos községben eddig kb. száz ház került víz alá.

Vukovárt előntötte az ár

Ujvidékről jelentik: A Duna ismét 15 cm.-et áradt. Zomborból és Vukovárról érkezett jelentés szerint a folyam ismét olyan gyorsan árad, hogy

előntötte az egész Bácskát.

Vukovár mellett a víz átlította a töltést és behatolt a városba. Az áradat 100 házat, néhány utcát, köztük a Fő-utcát is előntötte.

Poincaré fáradozik a francia kormány megalakításán

A baloldali radikálizmus bukása - Óriási izgalom Franciaország-szerte

Páris, július 22. A Herriot-kormány bukása körül az utcán lejátszóó forradalmi jelenségeknek éjjel fél 1 órakor viharos záporosó vetett véget, mire a fenyegető magatartást tanúsító tömeg széteszlott. Herriot így is csak egy

mellékkapun mert kirozoni,

hogy lemondását bejelentse Doumergue elnöknek.

A köztársaság elnöke sokkal gyorsabban oldotta meg a kormányváltást, mintsem azt általában várták. Az új kormány megalakítására irányuló tárgyalások már tegnap a késő éjszakai órákban megkezdődtek. Doumergue előbb a szenátus elnökével és a kamara alelnökével tanácskozott, majd éjszaka

Poincaré magához hívta és megblata az új kormány megalakításával.

Poincaré a megbízást elvállalta és szenttusba ment, ahol több politikai személyiséggel tanácskozást folytatott. A kamera folyosóin hire jár, hogy Poincaré első sorban Briand, Tardieu és Sarraut közreműködésére számít. Poincaré valószínűen első intézkedésként az 1926. évi adók felének azonnali behajtását fogja elrendelni.

Poincaré programja

Poincaré elve a legszigorubb takarékoság. A 15 tagú minisztérium helyett 7 tagú direktériumi kormányt akar alakítani és

a jobboldalra támaszkodik,

de ragaszkodik a német bardt Briand külügyminiszterhez. Pénzügyminiszter maga Poincaré lesz és az a terve, hogy a francia bank volt kormányzóját szaktanácsadóul veszi magához. Pikáns fordulat, hogy

Poincaré Herriot-t is felszólította, hogy lépjen be kabinetjébe. Politikai körökben kedvezően ítélik meg Poincaré vállalkozását. Belpolitikai szempontból a kormányváltás első következménye az lesz, hogy a kamarában

a baloldali pártok végképpen elvesztik tulsúlyukat.

Poincaré ma fogadta az egyesült köztársasági parlamenti csoport küldöttségét. A csoport, mely nemzeti uniónak nevezi magát, 300 tagot foglal magában. A megbeszélés eredményéről a kitűdöttek azt mondták, hogy Poincarenak előkelt szándéka a kormányt megalakítani és csupa megnyugtató kijelentést tett mindazokról a kérdésekről, melyeket előbe terjesztettek. Elsősorban kijelentette, hogy a kormány be fogja bizonyítani az országnak, hogy egyes egyedül abból a céből alakul, hogy a haza javát szolgálja. A megbeszélés után Poincaré tájékoztatta a köztársaság elnökét eddigi tárgyalásainak eredményéről.

Zavargások Parisban

Páris, július 22. Tegnap este igen sok külföldi hagyta el a várost. Az idegenek távozásának oka az, hogy az esti órákban főként amerikaiakkal és spanyolokkal telt gépkocsit a munkások megtámadtak.

50 tüntelőt letartóztattak.

Egy mentő ára 70—100 frank. Az utcákon rengeteg koldus tanyázik. A forrongó Parisban ba i'adokat akarnak emelni. A baloldali képviselőket inzultálják és éljenzik Poincaré miniszterelnököt, aki állítólag a teljes diktatúra tör. Vaillant-Couturier kommunista képviselőt megverték s a szélső radikális Humanité egyik szerkesztőjét a tömeg véresre verte. A tüntelőknek azt a részét, amelyik az Elysée elé vonult, 11 órakor a lovasrendőrök szétverték.

Viharos pánik a romló frank miatt

Páris üzletei a frank bukása óta hihetetlen mértékű forgalmat bonyolítanak le, mert a lakosság minden rétege igyócszik az egyre értéktelenedő pénzt bevásárlásokkal biztosítani.

A pánikszerű hangulat tovább tart. Ma reggel negy tömegegy gyülekeznek a bankok előtt, hogy betéteiket visszaköveteljék.

Az új kabinet

Páris, július 22. Poincaré este 6 óra tájban felkereste a köztársasági elnököt, hogy jelentést tegyen neki. Utána így nyilatkozott az újságírók előtt: Tanácskozásaimat befejeztem. Holnap délelőtti a köztársasági elnök elé terjesztem a kormány összeállítására vonatkozó javaslataimat és ezután fogok majd dönteni.

Valószínűnek tartják, hogy a kabinet tagjai lesznek: Poincaré, Stramek, Becinszky, Sarraut, Marin, Painlevé és Barthou.

Nemzetközi tanulmányut Németországba

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városok kongresszusa kezdeményezésére szeptember 1-től 10-ig nemzetközi tanulmányutot rendeznek a németországi városokba. A tanulmányuton résztvehetnek az európai városok képviselői, összesen negyven ember Magyarországból, Debrecenből nyolc.

A városok kongresszusa megkezdését intézett Debrecen városához is a tanulmányuton való részvétel ügyében. A tanács azonban azon a véleményen volt, hogy mivel a program szerint csak kisebb németországi városokba látogatnak el a tanulmányut alkalmával, emiatt abban nem vesz részt.

Abulgár király eljegyzése

Budapest, július 22. A Westminster Gazette jelentései mai számában, hogy Boris bulgár király eljegyezte Giovanna hercegnőt, az olasz királyi pár 18 éves leányát.

Gazdat cserél az Arany Bika

(A Hajdúföld tudósítójától.) Évtizedek óta bérelt már a Németh és Kovács-cég a debreceni híres Arany Bika nagyszállót és vendéglőt s épen ezért élénk csodálkozást kelt már napok óta az a hír, hogy a Németh-család megvált a Bika bérletétől.

Ugyanis Fónagy Béla nemrégiben béremelést kért Némethéktől, amit ők nem voltak hajlandók megadni, inkább felmondták a Bika bérletét. A felmondást az Arany Bika Rt. el is fogadta s megtette a lépéseket a Bika bérbeadására.

Több bérleti ajánlat érkezett be, amelyek között komoly tárgyalás alapját képező ajánlat is volt s így az új bérletre vonatkozólag megindultak a tárgyalások, amelyek már eredményre is vezettek, amennyiben megöröklött a végleges megállapodás az új bérlettel.

Az új bérlet közül Láng Sándor régi vendéglős fogja az üzemet vezetni, aki jelenleg is nagyobb vendéglői üzemet tart fenn.

A Nagyerdőben talált kuruckorbelti pénzelet sorsa

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hirt adunk annak idején arról, hogy a nagyerdei klinikai telepen dolgozó munkások a múlt év novemberében 108 nagy muzeális értékű, kuruckorbelti pénzeletre bukkantak, amelyet Zoltay Lajos muzeumigazgató a tanács utasítására a városi múzeum éremgyűjteményében helyeztet el, a pénzügyminiszter utólagos jóváhagyása reményében.

A pénzügyminisztertől a tanács feliratára most érkezett le az értesítés, hogy a leletet

nem helyezhetik el a városi múzeumban,

mert az az állam tulajdona és felszélította a várost, hogy a 108 pénzdarabot haladéktalanul adja át az allampénztárnak. — Egyetlen mód mégis van rá, hogy a lelet a város birtokában maradjon s ez az, hogy az érmeket

a Déri-muzeumban helyezték el.

A tanács most ilyen értelemben intézett felirattal kérelmet a pénzügy és a kultuszminiszterhez.

Százötvenkét növényt nem telepítettek át az új Fűvész-kertbe

A Kollégium kára 4 millió 300 ezer korona

(A Hajdúföld tudósítójától.) Még a Déri-muzeum építésének megkezdése előtt, amikor a Fűvész-kertet telepítették át, tekintélyes kár érte a Kollégiumot, amennyiben sok növény elpusztult s nem kerülhetett át az új Fűvész-kertbe.

A Kollégium emiatt panaszt tett a városnál s a tanács utasította Pohl Ferenc főkeresztet, hogy vizsgálja meg az ügyet s tegyen róla jelentést. A csütörtöki tanácsülésen Pohl Ferenc elő is terjesztette jelentését s megállapította, hogy összesen

152 darab növény, tulajdonrész-

ben hiányzik,

amelyeket az építkezés miatt ki kellett vágatni s így nem lehetett áttelepíteni. A Kollégiumnak ebből származó kára 4 millió 300 ezer korona.

A tanács tudomásul vette a jelentést és utasította a számvérőseket, hogy a kártérítést — 4 millió 300 ezer koronát —

utalja ki a Kollégiumnak.

A további kifogásokra, hogy az üvegház körül nincsen járda, stb. a tanács kijelentette, hogy annak idején megtette a szükséges intézkedéseket s így öt semmi mulasztás nem terheli.

Negyvenszemélyes légi pullmannok New-York és San Francisco között

Háromezer mérföld egy nap alatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Egyesült-Államok elnöke most szenteltette a Civil Aviation Bill-t, az amerikai aviatikai törvényt, amely állami felügyelet alá helyezi a kereskedelmi légi járatokat.

A törvénytől, amely évekig tartó vajadás után született meg, az amerikai kereskedelmi légi hálózat rohamos kiépítését várják.

Ma mindössze 866 kereskedelmi repülőgépe van Amerikának.

Ez a szám az óriási távolságok mellett elenyésző. Hosszútávú repülőjárat alig van és a New-york—san-franciscói postajárat az egyetlen imponáns aviatikai intézmény, amit az Egyesült-Államok felmutat.

A változott idők szele azonban már érezhető Amerikában és

óriási erőforrások állnak készenlétben a légi közlekedés kiépítésére,

mihelyt a kommersziális fejlődés meg-

indul.

Anthony H. G. Fokker, a holland repülőgépgyáros, aki Amerikába telepedett és már polgárságot is folyamodott, tartogatja az első aviatikai meglepetést Amerika számára. Ez a meglepetés egy olyan óriási repülőgép, amely

35—40 utast tud szállítani minden kényelemmel, hálófülkékben.

New-york és San Francisco között közlekednék ez az aeroplán-óriás és a háromezer mérföldnyi távolságot husz harminc óra alatt repülné be.

A gép előmunkálatait az amsterdami Fokker-gyárban végezték. — Konstruktórákat titokban tartják. Beszúrása a Pullman-kocsikhoz fog hasonlítani. Legalább

három motorja lesz, de lehet, hogy több. Eddig a három motoros gép volt a legnagyobb. Ilyen volt Byrd kapitány gépe is, amelyel az északi pólusra repült.

A város vízgyógyintézet céljaira bérbeadja a Fűvészker-utcai bérház szuterén helyiségeit

Az átalakítás 200 millióba kerül - Ötven millió az évi bér

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Fűvészker-utcai városi bérpalota helyiségeinek bérbeadása alkalmával — mint ismeretes — dr Szász Adolf nyug. katonarvos azt azt az ajánlatot tette a tanácsnak, hogy a bérpalota szuterénjét alakítsák át egy modern vízgyógyintézet céljaira, amelyet ő bizonyos feltételek mellett hajlandó bérbevenni.

A tanács akkoriban utasította a műszaki ügyosztályt, hogy az átalakítás költségeire vonatkozóan készítsen részletes költségvetést. Ez már el is készült s csütörtökön foglalkozott vele a tanács.

A műszaki ügyosztály jelentése szerint az átalakítás

nyolcvanhét millió koronába kerül,

viszont a padlók építésénél 19 millió koronát lehet megtakarítani más anyag felhasználása mellett. Az átalakítási terv szerint a földszinti helyiségekben tölgyfapadlót építenek, a pincéket pedig téglalapokkal látják el s itt lesz a

Zander-intézet.

A falakra mindenütt vízmentes szigetelőköt helyeznek. A földszinti helyiségekben lesz a rendelő, kezelő-

szoba, az iszapfürdő és a színsavas fürdő.

Azoknak az átalakításoknak a költsége, amelyek még ezeken kívül még szükségesek, fedezetet nyer a bérbe nem vett bolthelyiségeket lakásokká átalakító tervvel terhére. Ezenkívül a portálék helyére mindenütt ablakok kerülnek és ezeket tojűvegekkel látják el. Ezek az átalakítások

130 millió koronába kerülnek s így összesen körülbelül 200 millió korona szükséges a helyiségek át-alkításához.

A tanács tudomásul vette a jelentést és elhatározta, hogy a kért helyiségeket évi ötvenmillió korona bérért kladja vízgyógyintézet céljaira dr Szász Adolf és Berény Miklósnak, akik viszont kötelezik magukat arra, hogy a vízgyógyintézetet

10 évig üzemből tartják

s ennek biztosításaképpen 100 millió korona erejéig lekötötték a város részére berendezésüket.

— Melyik ellen legnagyobb megövé és beraktározó vállalat Végé Gyula Ferenc József ut. 4.

Az oláh regátban is kiöntött a Duna

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Bukaresi jelentések szerint a Duna vize a regáti részeken is veszedelmesen megdagadt. A kikötőkben felhalmozott áruk nagy részét elszállították. Viasca-megyében

200 hektárnyi szántó föld viz alatt fekszik.

Az Averescu-kormány az árvízokozta károk megszüntetése érdekében országos bizottságot szervez, melynek elnöke Stoinescu ezredes, a kabinetiroda főnöke lesz.

A Debrecen-Nyirbátor közötti sinautójarat menetrendje

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Debrecen—Nyirbátor közötti sinautójarat, mely

július 23 án

lép életbe, a következő menetrenddel közlekedik:

Az első sinautó indul Debrecenből 7:27 órakor. A Gazdasági Akadémia 7:53, Hajdúsámsonon 8:07, Nyiradonyon 8:30, Nyirmihálydin 8:40, Nyirbátoron 8:56 keresztül Nyirbátorba érkezik 9:08 órakor.

A második járat indul Debrecenből 22:04 órakor indul. Gaz. Akadémia 22:30, Hajdúsámson 22:44, Nyiradony 23:07, Nyirmihálydi 23:16, Nyirbogat 23:32, Nyirbátor 23:44.

Visszafelé: Nyirbátor 5:09, Nyirmihálydi 5:37, Nyiradony 5:46, Hajdúsámson 6:10, Gazdasági Akadémia 6:10, Debrecen 6:50. Második járat: Nyirbátor 15:38, Nyirmihálydi 16:06, Nyiradony 16:15, Gazdasági Akadémia 16:15, Debrecen 17:19.

A sinautók a debreceni MÁV. pályaudvar előteréről indulnak.

Előkészületek a mohácsi csata évfordulójára

(A Hajdúföld tudósítójától.) A mohácsi csata 400 ik évfordulóját augusztus 29 és 30 án tartják meg nagyszabású országos ünnepek keretében. Az ünnepekkel kapcsolatban a városok kongresszusa és a Magyar Történelmi Társulat elküldte Debrecenbe is a programot s a meghívóban annak az óhajának adott kifejezést, hogy jó volna, ha a városokat az ünnepeken

maguk a polgármesterek képviselnék.

A program szerint a küldöttségek augusztus 28 dn indulnak Mohácsra a Palfy-téri hajóállomásra a Duna Gőzhajózási Társaság hajóján. Másnap, augusztus 29 én reggel

ünnepélyes gyászistentisztelet lesz,

majd ezután nyitják meg az országos ipari kiállítást, amelynek megtekintése után közrebéd lesz.

Debrecen városát — érteztőlünk szentint — a városok kongresszusa és a Történelmi Társulat óhajának engedve, dr Magass György polgármester fogja képviselni az ünnepeken.

Magyar ember csak magyar lehet olvashat. — Kávéházban borbélynál, újságárúsnál követelje a HAJDUFÖLD-et!!!

A NYOLC ESZTENDŐS BUNTÉNY

Hogy jutott el Oroszország a cári uralom lezüllesztésén keresztül a bolsevizmusig — A nemzetközi zsidóság szerepe a cári birodalom felbomlásában — II. Miklós cár — Rasputin Gregor üzelmei — Kerenszky és Miljukov — Lenin, Trockij és Zinovjev diktatúrája

Írta: Gregor dr. orosz egyetemi tanár

A zsidó Trockij, a lengyel Déjerszhinszki, a lett Lazisz és Peters és az orosz Morosz teremteték meg a híres Cseka-t. A Cseka szó nemcsak orosz megrövidítést jelenti a "Rendkívüli bizottság az ellenforradalom leküzdésére" címen alakult büntetőbizottságnak, hanem Cserep Szpiridovics tábornok megállapítása szerint

zsidó nyelven állatölést jelent.

Ezek a nevek a világtörténet lapjain örök időkre a leggyalázatosabb orgyilkosok nevei gyanánt fognak szerepelni. A legvéresebb keresztény-üldözések Tiberiusz vagy Néró alatt csak gyerekjátékok amellet a borzalom mellett, amit a Cseka produkált. A könyveknek egész sorozata — dokumentumokkal és fotográfiai bizonyítékokkal — jelent meg a Cseka borzalmairól és mégis kételkedik az elbeszélések igazságában a demokráciától beteg, a szocializmus-tól elbutult, a kommunizmustól megferdült európai közvélemény; az emberi lelkiismeret visszabornad és nem tudja elhinni, hogy lehetséges a XX. században ilyen eldurvulás.

Amit Octave Mirbeau *Le jardin des supplices* (A gyötrelmek kertje) című regényében leír, borzalmas valósággá vált.

Ha a vörösek egy várost megszálltak, a csapatok élén kínai szabadharcosok mentek, akik a fennnevezett könyv valamelyik irratatos korszakát azonnal alkalmazzák.

Tuszkokat fogtak össze, tudniillik jól öltözött embereket (sok, akkor még jól öltözött munkás esett első sorban áldozatul), levetkőztették a szerencsétleneket, hogy a ruházatauk, amely a hóhér tulajdonába ment át, be ne szennyeződjék vérrrel. A megöleendő áldozatnak a testére üres virágcserepet erősítettek, amelybe egy éhes patkányt tettek. A virágcserep nyílásán keresztül

tüzes vassal kintették a patkányt, amíg az kínjában keresztül rágta a szerencsétlen áldozat beleit.

Ha fehér tisztet fogtak el, akkor a vállszinórát odaszegeszték a vállhoz, az ágyékuknál olyan formán hasították ki szíjüket, hogy az agyonkintottak húszaróknak látszódnak, azután hátul a nyakuknál bevágták és egy különös fésűvel lassan lehúzták a bőrt... Embereket sorban fölláttattak, egyik kezüket az asztalhoz szegeszték, a csuklóján körben lemeztették a bőrt, a kézre fűv, lobogó vizet öntöttek és azután lehúzták a bőrt — ezt kegyetlenségnek nevezték. Minden kínzókamrájának megvolt a maga speciális hóhérnöje erre a célra;

mindig zsidó, vagy lett nő, akiknek Dóra, a kegyetlenségítő, vagy Róza, a kegyetlenségítő volt a neve.

A moszkvai büntetőtörvényszéknek ma is egy zsidó az elnöke: Anja Glusmann, aki különös kegyetlenséggel mondja ki a halálos ítéleteket. Az újságírók előtt kijelentette, hogy nagyon szereti a senét és a parfümöt, mert ezek kellemesen elterelik a "nehéz munkájától".

Embereknek a fejét fölfelé tették és egy nagy kalapáccsal lassan szétnyomták s azok, akikre holnap

ugyanaz a sors várt, jelen voltak a kivégezésnél és nekik kellett a koponyaszilánkokat és az agyvelőroncsokat összegyűjteni. Voroncs püspökét élve bedobták egy nagy katlan vízbe, megfőzték és

a szerzeteseket felvont pisztolyokkal arra kényszerítették, hogy egyenek ebből a levesből.

Papi méltóságoknak kiszúrták a szemét, kivágták a nyelvét, levágták a fülét és aztán elevenen eltemették, vagy felvágták a hasát, a két végét egy távirócszophoz szögezték és a szerencsétlent korbácsütésekkel arra kényszerítették, hogy az oszlop körül fusson, míg a belek az oszlopra tekerődtek s az áldozat hőröge összeesett.

Tengerészatisztek forró gőzben megölték, lábukra nehéz tárgyakat kötöttek és ledobták a molóról úgy, hogy a víz alatt hímálódó hulladékokat alkottak. Wirén tábornoknak Kronstadban levágták mind a két karját és így vezették az utcákon keresztül, amíg aztán kegyesen megölték.

Embereknek égő cigarettával égették ki a szemét s azután lassan tűzön elégették az áldozatot. A fejet valami csavarszerkezettel szétnyomták, vagy fogorvosi eszközökkel keresztül fúrták. Lefűrészték a koponya tetejét és arra kényszerítették az áldozat mellett állót, hogy

egybe meg az agyvelőt és azután neki fűrészték le a koponya felsőrészét.

Egész családokat tartóztatnak le és a szülőket kintették a gyermekek előtt és fordítva. Üres hordókba szegtek vertek, élő embereket tettek a hordókba és gördítették a hordókat. Embereket elevenen temettek el, a fehér hadsereg nyitotta ki a tömegsírakat, a hullákat a leglehetősebb helyzetekben találták, irratatos halálküzdelmet vívtak a földalással.

Nagy szekrényeket félig oszalának indult hullákkal töltöttek meg, azután élő embereket tettek a szekrénybe, amelyet lezárítottak; a szerencsétlen áldozatnak szabadságot ígértek, ha barátjainak a címét közli, de

ha közölte is, szabadság helyett eltemették élve!

És mindent a borzalomtól a demokrácia nevében követtek el, a proletariátus javára és a kommunista ideálok megvalósítására!

A kínzó hóhérlégények anyira mentek, hogy saját újságjukban közölték a halálra kintottak neveit és a kínzás kegyetlenségét állami szűkségletnek nyilvánították.

Ezeket a rémségeket megerősítette egy semmiesetre se jobboldali lapnak, a *Berliner Tageblatt*-nak a tudósítója is, Hans Forst 1918-ban *Warum raspielt das Süßholz?* című művében. A német Antalt zebasti hercegnő, mint II. Katalin cárnő eltörölte a kínzást, 125 évvel később a népboldogító kommunista ismét alkalmazták, mint szocialista állampolgárokat. Hiába, a világ halad!

És a vén, gonosztevő Európa mindent nyugodtan végig nézte és hallgatott, mert ha a szomszéd háza ég, ingylen kapjuk a világitást a diplomáciai skatjátékhöz, amelyet hamis kártyákkal játszunk!

Még a kommunista forrásokat is — ha leplezik a moszkvai hamugságokat —, agyonhallgatják, így Friedrich Mink német kommunista-nak *Rüde-Russlands Not* (Lipese 1920) című könyvét. A szerző jól bírja az orosz nyelvet, nem lehetett az orránál fogva vezetni, maga akart meggyőződni a szovjet földi paradi

A szerb király Princip szövetségese volt Diplomáciai konfliktus Németország és Szerbia között

(A *Hajduföld tudósítójától*.) A *Kriegsschuldfrage* című berlini folyóirat legutóbbi számában azt állította, hogy Sándor szerb király trónörökös korában

be volt aivalva a Ferenc Ferdinánd trónörökös elleni merényletbe

és ismerte a merénylőket is. A közlemény megjelenése után a berlini jogosálav követ erőlyes retorziót kér a cikk szerzőjével szemben a német kormánytól. Stresemann kijelentette, hogy a jelenlegi törvények alapján

csomának boldogságáról.

Az igazság keresése a legbiztosabb út volt a Csekához, a hóhér karjaiba vezette

és csak csoda mentette meg és vezette vissza Németországba, ahol mint becsületes ember, beismerte tévedését és elfordult a pusztító tévtanoktól. *De mundus vult decipi* és ezért okosabbnak tartja, hogy a rablott szovjet-brilliansokból egy kis részecskét magának kaparintson, minthogy részt vegyen a Szovjet ellen folytatott becsületes harcban.

(Polytattjuk.)

nem lehet eljárni a cikk írója ellen de amennyiben a szerb kormány hasonló eljárásra kötelezi magát, szó lehet a törvénykönyv megváltoztatásáról.

A *Kriegsschuldfrage* különben rendkívül érdekes leleplezéseket közöl Sándor királynak

Princip Gavrilloval fennálló jóbarátságáról

és politikai szövetségéről. A király állítólag résztvett azok tanácskozásokon is, melyek a mártír-halált halt magyar trónörökös megöléséhez vezettek.

Az angol zászló nem lenghet tiszteletreméltóbb helyen, mint a magyar cserkész táborban

Hampton lord bucsuja a cserkészektől. Mohan Sinha Mehta hindu főcserkész látogatása Megyeren

(A *Hajduföld tábori tudósítójától*.) A megyeri nagytábor homokos területén javában folynak a versenyek. Az őrsi akadályversenyeken 200 fű vett részt s a dán vendégek alaposan kitétek magukért. Az egyes táborok őrsei szerdán délután vonultak ki a pilisi hegység közepé, ahol minden csapatnak 24 órára új táborot kell tennie. A dán és olasz cserkészek első segélynyújtási versenyen vettek részt. Ezenkívül most zajlanak le a famászó, vívó-, fűző- és térképrajzolósi "cserkészszámok" is több száz szereplővel.

A külföldi vendégek

Közvetlenül a nagytábor főtere mellett táboroznak a külföldiek. Ponyvasátrajukat sáms zászlóerdő őrzi. Az olaszok *Lanutti* mester parancsnoksága alatt kétszemélyes apró zöld sátrakban laknak. Előhátnál csucos saphájukkal nagy feltűnést arattak. A svájciak vezére Ernest *Trachtel* berni cserkésziszót, akiknek csapata négyesgölezes sátrakban tartózkodik. Sátrukat takaróknak, esőköpenyeknek, hordóknak, sőt fekvőszéknek is fel lehet használni. A dánok és izlandiak fehér seprát viselnek. Berendezésük tökéletessége a bámulattal határos. A németek csaknem valamennyien szőke és szemüveg gyermekek, reggeltől estig a "Wacht am Reint" fújják.

Hampton lord bucsuja

Szerdán délután 8000 magyar fű fűző szívvel bucsuzott el Hampton lordtól, Baden Powel képviselőjétől. A lord a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg a nagytáborról, majd beszéde végén egy kis angol zászlót nyújtott át Sik Sándornak, e szavak kíséretében: — "Ez a zászló egy kis része

németeknek, melyet a ti gondotokra bíztam, mert úgy érzem, hogy nemzetem lobogója sohasem lenghet tiszteletreméltóbb helyen, mint a magyar cserkész nagytábor zászlórudján!"

A szavak elhangzása után percekig tartó "hip-hip-hurrá" és éljenriadalom következett, végül a kis magyar cserkészek Hampton lordot elragadtatásban a vállukra emelték.

Vendégek a táborban

Szerdán délután *Gracia Real* vicomte spanyol követ, *Durini di Monza* gróf olasz követ, *Pavloff* Tivadar bolgár követ, *Calice* gróf osztrák követ, *Kienast* Ferenc svájci főkonzul látogatta meg a táborot. A diplomata vendégeket Scholken Oszkár táborparancsnok fogadta és kalauzolta végig a táborban.

A külföldi diplomatákon kívül még egy érdekes vendége érkezett tegnap a cserkész táborban. *Mohan Sinha Mehta*, India cserkészetének megbízottja jött el *Udaivurból*, hogy meglátogassa a magyar jamboreet. A turbános hindu megbízott európai köruton van és hozzánk a magyar táborozás híre vonzotta.

Megkezdődik a lovasverseny

Ma délelőtt sajjik le a megyeri tábor mellett húzóó síkságon a versenyek legérdekesebb pontja: a lovasverseny, amelyen 88 jelentkező vesz részt. Nagyszámmal képviselt magát a debreceni kerület is, többnyire a vidéki csapatok tagja. A délután folyamán az elsősegély, Morse-, kerékpár-, az egyéni alléiál versenyeket és a céllovóverseny döntőjét tűzték ki a programra. A versenyszámokat délután 6 órakor az arénában színelőadás, az est lezálltakor pedig kerületi táborítzék követték.

HIREK

1926 július 23. (Péntek)

Prot.: Lenbe. Kath.: Apollinár

A Meteorológiai intézet jelentése

Hazánkban inkább csak a nyugati részen voltak kisebb esők, ahol a lehülés is leginkább érezhető.

Jóslat: Változó, aránylag hűvös idő, helyenként esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.
Városi múzeum 9—12-ig, 2—4-ig.

A Nagyr ezüstlakodalmá

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzó ura és áldott lelkű felesége, jószáshelyi Purgly Magda csütörtökön ünnepelték meghitt családi körben házasságkötésük huszonöt éves fordulóját. A kenderesi kúriában ünneplő kormányzó-pár méltóságos és igaz szívből jövő tiszteltetésére nyolcmillió magyarnak mélyszégyen imádsága száll a magyarok gondviselő nagy Istenéhez, hogy azt a sok áldást, megváltó erőt és önfeláldozó, hősi bátorítást százszor és ezerszer fizesse vissza magasztos életüknek. Itthon és túl, a trianoni Magyarország eltépett földjein minden magyar szív dobbanjon össze közös szent, ünnepi hódolatban, legyen a magyarság egy lélek hitének magasba lendülő ereje, érezzen mindenki örömet, reményt és újlongó boldogságot, mert a kenderesi kúria szeretetteljes jubileumból mindannyiunkra áldás és vigasztaló szeretet sugározik.

A magyarok Istene Irtsa meg sokáig mindkettőjüket a mi szerencsétlen hazánk boldogulása a.

A Kormányzó és a felesége legszűkebb családi körben ma ünnepelte házasságának 25 éves évfordulóját. Ez alkalomból szülőfalujában reggel 9 órakor a református templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyre a járási hatóság élén Back Andor főszolgabíróval és a község elöljáróságával Kiss László főjegyző vezetésével jelent meg. Résztvettek az ünnepségen még a községi képviselőtestület tagjai, valamint a községhelyhez tartozó nagybirtokosok, gróf Nemes János és mások.

Istentisztelet után a református gyháas nevében szépkiötésű bibliát adtak át a Kormányzónak emlékül. Délelőtt 10 órakor a római katolikus templomban volt ünnepi istentisztelet és Te Deum, melyen az önkéntesek szintén részt vettek. Istentisztelet után a Kormányzó és családja a kastély udvarán fogadta a kenderesi község lakosságát, melyek nevében Kiss László főjegyző köszöntötte a jubiláló házaspárt és község ragaszkodása jeléül két szép palmát adott át, emlékeztül a mai napra. Üdvözlőbeszédében végül lakosságnak azt a kívánását tolmácsolta, hogy az ünnepeket élte továbbra is boldog legyen.

A Kormányzó válaszolva az üdvözlésre, hivatkozott arra, hogy ezt az évfordulót hosszú, 40 évi távollétán a saját otthonában akarta megünnepelni, legszűkebb családi körben, melyben hozzátartozóknak adja szülőfalujának népét is. Jóleséssel fogadja a megemlékezést és a palmákat házában a legelső helyen fogja elhelyezni. — Reméli, hogy gyermekei ugyanolyan szeretettel fogják gondját viselni a pártjának, mint amilyen szeretettel ő sokat elfogadta. Ma este 10 órakor községi dalárda ünnepi szerenádöt adott a Kormányzó tisztelőre.

A szekérkas vesszője keresztülzurta egy kétéves kisleány fejét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Biro Bálint és felesége Tóth Ágnes nagyecsed-i lakosok közös háztartásban éltek az asszony édesatyjával, Tóth Istvánnal. A napokban történt, hogy az öreg Tóth István befogta a szekérbe a két lovat, hogy lisztért menjen a malomba. Mikor már felült a szekérré, a 2 éves kis Biro Mariska, Tóth István unokája, felkérdezkedett a szekérré, hogy ő is megy a malomba, mert

szerepelne egy kicsit kocsikázni.

Tóth nem sokáig kérette magát, hanem ölébe vette a kisleányt és megindult a kapun kifelé.

Alig értek ki az utcára, az egyik ló valamitől megijedt és felugrott. A rugás olyan erős volt, hogy a kocsárszékből font szekérkas falát kilyukasztotta, ebbe a ló lába beleakadt s

a ló a kasz lerántotta a szekér rudjára,

a két ló közé. Az öreg ember, amennyire tőle telhetett, igyekezett a lovakat megfékezni a jobb kezével,

bal kezével pedig toltá vissza a kisleányt a szekér fenékdézkájára, nehogy a lovak összerugdálják. Közben azonban az összeroncólódott kasból kiálló egyik

hegyes vesszőszilánk beleforodott a gyermek jobboldali fejérszébe.

A lovakat Murguly Bálint és Murguly Imre nagyecsed-i legények csak nehezen tudták megfékezni s az öreg Tóth István ajtullan vették ki a lovak közül, a kisleány pedig a szekérderekből sirt. Rögtön orvost hívtak, de ez nem segíthetett rajta, mert a szerencsétlen gyermek

harmadnap virradóra irtózatlan kinok között meghalt.

Boncolását a hatóság mellőzte. Az öreg Tóth a csendőrök előtt történt kihallgatásánál azt mondotta, hogy bár tudta, hogy az egyik ló ijedszemes, még sem gondolta, hogy fel tudjon rugni a szekérkasig. A bűnvádi eljárás megindult Tóth István ellen, aki különben maga is megsebesült, mert a lovak jobb kezefejét összerugdalták.

Borzalmasan megcsonkított emberi holttestrészt találtak Szászhalomnál a Dunában

Valószínű, hogy a borzalmas lelet a Bécsben feldarabolt Wimpasingerné holttestrésze

Budapest, július 22. Szerdán este Erd-Szászhalomnál, a Pannónia-uradalom mellett a Duna vízében egy

borzalmasan feldarabolt emberi holttestet találtak.

Az iszonyu leletről azonnal értesítették az ügyészséget, amelynek megkeresésére a budapesti rendőrség megindította a széleskörű nyomozást.

A nyomozó detektívek kiszálltak Erd-Szászhalomra és a boncolást vezető községi orvossal megállapították, hogy a hullarész egy olyan gyilkosságból származhat, amelyet mintegy 10—15 nap előtt követte el. Kétségtelen, hogy aki a holttestet feldarabolta, orvos, bonctani szelga, vagy esetleg mészáros lehetett.

A holttestrészt ugyanis, amely körülbelül félméter hosszú csonk, körülbelül

a felső lábszár középrészétől közvetlenül a hasfal alatti részig levő testrészt foglalja magában.

A csonk első része ugyyszólván teljesen hiányzik. Teljes egészében

megvan azonban a combok hátsó része a medencecsonttal együtt.

Amint a detektívek visszaérkeztek Budapestre, az egyik a rendőrfőtanácsos előtt annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a holttest-rész a Bécsben július 1-én

Wimpasinger meszárosnő által borzalmasan elkövetett gyilkosságból származhatik.

Ebben az irányban folytatták tovább a széleskörű nyomozást és az adatok nagyon valószínűvé teszik, hogy valóban a bécsi gyilkosság esete forog fenn s a talált testrész Wimpasinger meggyilkolt feleségének testrésze.

A budapesti főkapitányság telefonon értesítette az esetről a bécsi rendőrigazgatóságot és egyuttal azt is közölte, hogy

magyar rendőrtisztviselők utaznak Bécsbe

a boncolási jegyzőkönyvekkel. Ott fogják azán megállapítani, hogy csakugyan a bécsi gyilkosságból származik-e a talált holttest-rész, vagy pedig egy másik borzalmasan végrehajtott gyilkosságról van szó.

— Súlyos baleset a gépjávitó műhelyben. Viczán Ferenc 52 éves kánakovácra tegnap délelőtt a gépjávitó műhelyben mintegy 8—10 méter magasságból egy vasdarab ráesett és a hátán súlyos zúzódást okozott. Azonkívül belső sérüléseket is szenvedett. A mentők részvételével az első segélynyújtásban, majd kiszállították a sebészeti klinikára, itt megvizsgálták és bekötözés után a Kolónia 5. szám alatt levő lakására szállították.

— Befőttes üvegek legolcsóbban beszerezhetők Blattner és Szabónál, Kossuth-utca 4.

Gyógyszertárak közötti éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszarvu (Kossuth-u. 8.), Muraközy (Hunyady-utca 5.), Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nador (Szent Anna-utca 66.), Csokonai (Mester-utca 43.), Arany János (Csapó-utca 77).

— Körözik a "Tündérullaj" előfizettségűtőjét. A budapesti királyi ügyészség, csalás és sikkasztás miatti köröző levelet adott ki egy Zalkó Dezső pécskai születésű kereskedelmi alkalmazott ellen, mert az az alapos gyanu látszik fennforogni, hogy a Tündérullaj című heti folyóiratnak előfizetéseket gyűjtött és mintegy 15 millió koronával nem számolt el. Zalkó személyleírása a következő: 170 cm. magas, hajlott orr, kidüllet szem, ráncos arc, összes haj, hajlott derék. Aki tud valamit róla, tegyen jelentést a debreceni kapitányság büntügyi osztályánál.

— Gyilkos hőség Amerikában: Newyorkból jelentik: Newyorkban óriási hőség uralkodik. Eddig 42 embert ölt meg a hőség.

— Hirdessen a Hajdúföldbe.

— Meghalt a budapesti Székely Kör alapítója, Homoródalmási és bagyi Baczó Albert dr. Udvarhely főügyésze és gyakorló ügyvédje június 25-én, életének 60 ik évében hirtelen meghalt. 27-én szállították Bácsba, a családi sírboltba örök nyugalomra, Baczó Albert mint budapesti ügyvéd, 1897-ben alakította meg Budapestben a Székely Kör, melynek ügyvezető elnöke volt a Benedek Elek és társával a székelyek állandó összetartásán működött. 1920-ban otthagyta pesti irodát, sietett Erdélybe, hogy vezető állást foglaljon el és ott védje a székelység ügyét. Baczó Balázs damaki lelkész testvérbátyját gyászolja az elhunytban.

— Eljegyzés. Osvath Erzsikét eljegyezte vitéz Gellen János Hajdúbözörményben.

— Orvosok figyelmébe! Müller: Klinikai recepte könyv, Lukács: Czukorbetegség, Gyak. terápia. compendium, Bueai: 600 recepte a pénztár orvosi gyak. ból. Kaphatók Antally könyvkereskedésben.

— A Hadimúzeum Egyesület a Déri-múzeumban kér helyiséget. A debreceni Hadimúzeum Egyesület azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy gyűjteménye kiállítására előljára a Déri-múzeumban engedjen át egy helyiséget. A tanács ezt a kérelmet elutasította az az indokolással, hogy a múzeumban idegen egyesületek nem nyerhetnek elhelyezkedést. Ellenben azt javasolta a Hadimúzeum Egyesületnek, hogy gyűjteményét lehetőként adja át a Déri-múzeumnak s ez esetben ott elhelyezést nyerhet.

— Kiszegítő díjnokokat alkalmaznak a városi ügyosztályoknál. Pannagokodnak a városi ügyosztályok vezetői, hogy a létszámosökkentések miatt oly kevés a tisztviselők száma, hogy a felszaporodott munkát kiegészítenek elvégézzék. Különösen a kiadóhivatalban sok a restancia. Már arra gondoltak, hogy a jelenleg szabadságon levő tisztviselőket ismét berendelik szolgálatra. Ez azonban méltánytalanság volna. Ezért a tanács felhatalmazta a polgármester-helyetteset, hogy ideiglenesen kiszegítő munkakerőket alkalmazzon a városi hivatalokban.

— A debreceni Ipartestület kiállítás rendező bizottságának felhívása. Az idő rövidsége miatt ismét ezuton hívjuk fel a szakosztályi elnököket, hogy a kiállított tárgyak elbírálására a jury tagokat sürgősen, de legkésőbb ma este 5 óráig felülön jelentsék be, mert másképp a kiküldötték nélkül lesznek a tárgyak elbírálva. A kiállítási szándékozt, különösen a nagyobb terjedelmű tárgyakat lehetőleg meg a ma délelőtt folyamán szállítsák be a kiállítás színhelyére: a Collégiumba, ahol a kiküldött bizottság azokat át fogja venni.

— Összeesett az utcán. Tegnap reggel a Dobosi-utca 1. számú ház előtt Péter Elekné tordai születésű 70 éves asszony összeesett. A kihívott mentők részvételével az első segélynyújtásban, majd haza szállították a lakására. Részletesebb máris régebbi idő szivbajban szenved és így történt meg vele, hogy tegnap, amikor a piacra akart menni, elővette régi szivbaja és az utcán összeesett. — Ugyancsak az utcán lelt rosszul Linczer Manó 35 éves Zsák-utca 2. szám alatti lakos is, amikor reggel munkába ment. A Hátvan-utca 31. számú ház előtt esett össze, ahova kihívták a mentőket és első segélynyújtás után a lakására szállították.

Rádió-másor. Július 23.

Péntek. Budapest: D. e. 9.30 és 12: Hírek, Közgazdaság. D. u. 1: A Meteorológiai Intézet jelentése. 3: Hírek, közgazdaság. 5: A Meteorológiai Intézet jelentése. Után: Az Embervédelmi Kiállítás egészségügyi előadásorozata. Hf. Bónisa Ferenc előadása. 5.45: Szalonzenekar. 7.15: Szerdi-Saupe Gusztáv zeneigazgató felelősége. 8: A zenei intelligenciáról. 8: Hangverseny. Közreműködnek: Zsámboky Miklós gordonkaművész és Baksay Judith. az amszterdami Operaház művésznője. 1. Correlli: Szonáta (D moll). Gordonkán előadja Zsámboky Miklós. zongorán kíséri Zsámboky László. 2. Mozart: a) „Figaró házasság”-ból, grinfő ária, b) „Don Juan”-ból levő ária. Előadja: Baksay Judith, zongorán kíséri Polgár Tibor. 3. Boellmann: Szimfonikus variációk. Gordonkán előadja Zsámboky Miklós. 4. Wagner: a) „Lohengrin”-ből Elza álma, b) „Tannhäuser”-ből Erzsébet belépője. Előadja Baksay Judith. 5. a) Haendel: Sarabande, b) Schubert: Fűtűngsauge, c) Popper: Tündértánc. Gordonkán előadja Zsámboky Miklós. 6. Erkel: „Panyasi László”-ból de la Grange-ária. Előadja Baksay Judith. 7. a) Haydn: Andante, b) Fauré: Előjáték, c) Popper: Mazurka (G moll). Gordonkán előadja Zsámboky Miklós. 10.15: A m. kir. postászenekar hangversenye. 1. Doppler F.: „A két huszár” nyitány. 2. Erkel F.: „Bank Bán” ábránd. 3. Borsay S.: „Jelenetek a kuruvilágból”. 4. Kraul A.: „Ez kell a magyarnak”, magyar néptáncgyűjtemény, összeállította és hangszerelte Kraul Antal, a Postászenekar karmestere. Kraul A.: „Zászlónk” eredeti magyar induló.

Külföld: Bécs (531 és 25) D. u. 4.15: Hangverseny. 8: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye a Burgkerből 10: Szalonzenekar vig. este. Berlin (501 és 571) D. u. 4.10: Tíz perc háziasszonyoknak. 5.30: Hangverseny. 7.55: Előadás a buddhizmusról. 8.30: Dal- és szavalest. Hamburg (392.5) D. u. 4.15: Hangverseny. 5: Csellóhangverseny. 8.15: Ludwig Frahm-tűnnyel, költemények, dalok laútkísérettel Boroszló (418) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.30: Csevegés. 8.25: Dalcet (szoprán és tenor). Lipcse (552) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.45: Művészeti Utána tánczene. München (485 és 204.1) D. u. 4: Quartett. 8: Der Liebe Augustin. Fall Leó 3 felvonásos operettje. Prága (868) D. u. 4.30-5.30: Sextett. 7: Német leadás. 8: A cseh filharmonikus zenekar népszerű hangversenye. Róma (425) D. u. 5: Hírek, tévés, 5.30: Jazzband. 9.50: Hangverseny, London (365) D. u. 4.15: Szoprán- és bariton szóló. 6: Zenei hangverseny. 7: Előadás. 7.25: Bach-interpretáció. 7.40: Zene: Five birds in Cage, egyfelvonásos. 8.30: Szimfonikus hangverseny. 9.30: Előadás. 10.05-11: Szimfonikus hangverseny.

A belügyminiszter megoperálták. Budapesti jelentik: Rakovszky belügyminisztert ma délelőtt dr. Miklós tanárség megoperálta. Könnyebb operációt hajtott végre, mivel a belügyminiszternek autós kórházban valami a szemébe esett. A belügyminiszter már részt is vett a minisztertanácson.

E tűnt 12 éves gyermek. Hajdúvármegye központi járás főszolgabírói hivatalától egy megkeresés érkezett a debreceni rendőrségre, hogy Kiss Imre 12 éves vámospécsi gyermek még június 22 én eltávozott a szülői háztól és azóta nem tudnak róla. Ha valaki megtalálná az eltűnt fiút az alábbi személyleírás alapján, tegye meg a jelentést a debreceni rendőrségen. Alacsony növésű, vézna gyermek, haja sötéte, szeme kék. Eltűnése alkalmával fehér fekete csikos, térd-udrárgos vászon ruhát viselt, lábán sem cipő, sem harisnya nem volt, valamint kalapot sem viselt.

A franciaországi tanulmányut vezetősége a párisi magyar követégtől szerzett értesülések alapján közli, hogy a párisi tüntetések a tanulmányut résztvevőit legkevésbé sem veszélyeztetik, a társaság egyébként is már vasárnap Svájcban lesz.

Az épülő nagyerdei klinikák üzembehelyezési költségeit kihagyták a költségvetésből

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nagy arányokban halad az építkezés már hónapok óta a nagyerdei klinikai telepen. Most a szülészeti, szem, orr, gége, fül, bőr és idegklinikai épületei készülnek. Ezeknek nagy része már tétő alatt áll s még csak a belső berendezés hiányzik. Minden remény meg van azonban, hogy ha az építkezést semmi sem fogja akadályozni, az összes kilikai épületek még az ősz folyamán átvehetőek lesznek.

Értéslésünk szerint azonban az átvétel valószínűleg késni fog, mert az üzembehelyezési költségeket a jövő évi költségvetésbe nem illesztették be.

Eznek dacára lehetséges, hogy valami uton-módon fognak segíteni a bajon úgy, hogy az új klinikai épületeket az ősszel mégis csak üzembe tudják helyezni.

Az aradi oláh rendőrség rablóbandát alakított saját kebelében

Tizenhat rendőr fosztogatta a külföldi utasokat - Rablott milliók a vasúti órszobában

(A Hajdúföld aradi tudósítójától.) Az aradi oláh rendészet modern színvonalának ismét szennéciója van. Pár nappal ezelőtt kiderült, hogy a pályaudvari rendőrség több tagja, hordárokka összejárva, fosztogattak. A banda leleplezése igen érdekes körülmények között történt. Egy uriaszony az elmúlt héten jött haza Amerikából, akinek podgyaszt az oláh rendőrség hivatalos szobájában megdörmölték.

mentek a rendőrprefektushoz orvoslás végett. A nyomozás megállapította, hogy Popescu János, Oltecan Georgu rendőralisztek és Popi György közrendőr, a vasúti rendőrség ordonánca voltak szolgálatban.

A három rendőrt letartóztatták és kihallgatták. Vallatásuk során kiderült, hogy a rendőrségi órszobában milliókra menő rablott értékek vannak felhalmozva és a tolvajbandának 16 rendőrtagja volt.

Egytől egyig mind oláhok, akik rablásaikon kívül minden külföldről érkező utasra önkéntes vádmakat is vetettek ki.

A 13. számú villamos elgázolt egy tizenhárom éves gimnázistát

A vezető éberségének köszönhető, hogy halálos baleset nem történt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap délelőtt 11 óra felé a dohánygyár és a szülészeti klinika között levő hidon könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt és csak a villamos kocsi vezetőjének, Pálfy Lajosnak az éberségén mulott, hogy halálos baleset nem lett belőle. A vasúti hidon, az ugynevezett földjárón vígan hancurozott két gimnázista gyerek,

és elesett. A villamoskocsi a kanyarodónál alig két méterre vette észre a szerencsétlenséget és azonnal lefékezte a kocsit. A ballába Turóczy Péter és a kerek alá került és a sarkát teljesen összeroncsolta.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket és a rendőrséget, ahonnan a helyszíni vizsgálat megejtése végett dr. Balogh József rendőrfogalmazó szállt ki. A mentők beküldték a szerencsétlen gyermeket, majd beszállították a sebészeti klinikára. A helyszínen megtartott fékpróbnál megállapítást nyert, hogy a kocsi vezetője nem terhelte felelősségét, sőt épen az ő lélekjelenlétének köszönhető, hogy halálos végű baleset nem történt s így a szerencsétlenségnek maga Turóczy Péter az oka.

két gimnázista gyerek, a 13 éves Turóczy Péter és egyik pajtása. A vágóhid felől, tekintve, hogy a hidon felfelé teljes kapcsolás szükséges, heles menettel jött a 13-as villamos, míg a város felől egy egylovas talyigát hajtott egy lány. A játszadózó gyerekek csak a talyigát vették észre és annak a zörgésétől nem hallották a villamos csengetését s így történhetett meg, hogy ugyasólván két tűz közé kerülve, Turóczy Péter a villamos alá

— Felárna vasúti utasok a Szent István napi ünnepélyre. Budapesti jelentik: A Szent István napi ünnep az egész külföldön élők érdeklődést kelt. A külföldön élő magyarok nagyszámban jelentették be már eddig is részvételüket. A résztvevők száma valószínűleg még növekedik is, mert a MÁV. a Szent István napra utazóknak 50% os kedvezményes oda- és visszautazást engedélyez.

— Még mindig nem kezdtek meg a vízművek kibővítési munkálatait. Dr. Vargha Imre államtitkár tegnap leiratot intézett a városhoz, amelyben meg sürgeti a városi vízművek kibővítési munkáinak megkezdését, amelyek indokolatlan késését a Speyer-kölcson felülvizsgáló bizottság is kifogás tárgyává tette. A tanács utasította Rimanóczy Bélát, a vízművek igazgatóját, hogy a késedelem okáról három napon belül tegyen jelentést.

Hadilleményesek figyelmébe. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva július havi illetményének kifizetése július 23, 24-én délelőtt 9 órától 12-ig és délután 4 órától 6-ig. Július hó 26. és 27-én délelőtt 9 órától 12-ig fog eszközölni. Megbizottak csupán szabályszerű meghatalmazás alapján vehetik fel az illetményt. Debrecen város Népjelölti Hivatala.

Vasárnap kezdődik a házhely-osztás a Nyulason. Szesztay Sándor az OFB ítéleteit végrehajtó mérnök csoportunkhoz intézett megkeresése alapján ezúton hozom tudomására az érdekelteknek, hogy a házhelyek kiosztása tárgyában a sorshuzás, helyszíni kijelölés, birtokbaadás július 25-én délelőtt fél 10 órakor veszi kezdetét a Nyulason. Felkérem ennél fogva azokat a hadirokkantakat, hadiözvegyeket és — Fálóp Mihály nyug. ezredesétől nyert felhatalmazásom alapján — a katonai altiszteket, akik házhelyet a Nyulason igényeltek és a végrehajtási költséget július 15 ig a városi házi pénztárba befizették, hogy a jelzett helyen és időben saját érdekében feltétlenül jelenjenek meg. — Felkérem a birtokbajhelyezendőket arra is, hogy házhelyeik határaitak marandandó megjelölésére házhelyenként 3 db. száraz tölgyfából készült, simára gyalult 7x4x60 cm. cölöpöt hozzanak magukkal a helyszínre. Czibere Balint s. k. „Hadróa” helyi csoport titkára.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei: Péntek, Szombat, Vasárnap Július 23, 24, 25

Uránia
„Hét tenger ördöge”. Dráma 12 felvonásban. A főszerepben Milton Sills. Ez az izgalmas dráma a középkorban visz bennünket, amikor még kalózok tették bizonytalanú a tengert. Lovagvárok élete, martalócok kocsmái és bárkái, kalózok gályája, mörök és spánnyok pompás árbócosai, a rabszolga és galyarabok kinszenvedései, hatalmas tengeri útközetek, arab városok élete és pompája: mindez tökéletes hűségben elevenedik fel e filmen. Milton Sills ebben a környezetben játsza ragyogó tudással és művészetével sokoldalú szerepét.

Vigszínház
Két sláger egy előadásban: I. Molnár Ferenc világhírű vigjátéka „A testőr” filmváltozata. A főszerepeket Korda Mária és Alfred Abel játsszák. Ezt a szellemes szindarabot a filmrendező, dacára igen nehéz helyzetének, mivel a darab főértéke épen annak szellemességében van, ami a filmen elvész, igen ügyesen oldotta meg az által, hogy ezt öleletes jelenetekkel pótolta. De a két főszereplő is igyekezett ragyogó művészetével a darabnak teljes sikert biztosítani. II. „Arany a hó alatt”. Regény az örök hó hazájából 5 felvonásban. A főszerepben Buck Jones. Ez a Jack London egyik elragadó történetére emlékeztető film, bemutatja az aranyásók véghetetlen küzdelmét a sord éghajlat ellen egy igen bájos szerelmi történet keretében.
Jönnek: Zola Emil világhírű regénye után „Nantas” és „A new-yorki leánykereskedelem”.

URÁNIA

A címszerepben Milton Sills-szel
Hét tenger ördöge

MA

Korda Mariával
A testőr

VIGSZÍNHÁZ

Buck Jonesse
Arany a hó alatt

KÖZGAZDASÁG

Kos-aukció Debrecenben és Miskolcon. — Debrecenben augusztus 5-én, Miskolcon augusztus 18-29-én rendeznek a Mezőgazdasági Kamarák kos-aukciót, amelyekben a legjobb juhászok bocsájtják el a dásra tenyészkoskait. Ez a aukciók nagyon megkönnyítik a koszók-ségét beszerzését, amire annyival is inkább felhívjuk az érdeklődők figyelmét, mert különösen a magyar fésűs juhászok sem a tesző makra és nyagságra, sem a gyapjú minőségére nem fektetnek elég súlyt a vérvizitást is ritkán eszközölnék, aminek káros következménye a bárányok nagyszámú pusztulása, s a kifejlesztett állatok testének esatnyulásában nyilvánul meg. Ezt elkerülni s megakadályozni csak állattal lehet, ha 3-4 évente új kosokat szerzünk be, amire most kedvező alkalom kínálkozik a debreceni és miskolci aukciókon, amelyeknek gondos megszervezése arra is gara, hogy a bemutatásra kerülő kosok olyan elsőrangú tenyészetekből származnak amelyek nemcsak testalkatát és nagyságát, de gyapjúminőségét tekintve is kifogástalanok s ennek következtében a gyapjúismeret terén bevédé szakértő gazda is nyugodtan szeresheti be a vásárokon kos szükségletét.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 30

Zürichi zárjat

Budapest 0,0072 30 Berlin 122,95, New-york 516 62¹/₂, London 2512 87¹/₂, Páris 11,62¹/₂, Miskolc 16,75, Prága 15,30 Belgrád 9,12¹/₂, Szófia 3,72¹/₂, Bukarest 2,35 Varsó 51,50, Wc 78.-, Hollandia 207,70, Brüsszel 11,75

Hivatalos devizafolyamok:

Angol font 347,175-349,175, belga frank 1550-1650, cseh korona 2114,75-2122,75, dán korona 18,915-18,975, dinár 1254,25-1264,25, dollár 71100-71400, francia frank 1480-1480, hollandi forint 28675-28825, lengyel zloty 7650-7950, leu 824-382, leva 513-519, lira 2375-2475, német márká 16,991-17,041, osztrák schilling 100,98-101,85, norvég korona 15,655-15,705 svájci frank 13,825-13,875, svéd korona 19,115-19,175

Gabonatőzsde

A készrúpiacra a forgalom vontatott. A kínálat napról-napra jelentékenyebb, azonban a vásárlások száma megcsappant, amit azzal hoznak összefüggésbe, hogy a napokban beérkeznek azok a tételek, amelyek július 20-25-i terminusra vásároltak. Az irányzat általában gyenge, azonban az áresés nem öltött olyan nagy arányokat, mint tegnap, amikor az új buza ára 5000-7500 koronával olcsóbbodott. A 77 kg-os új búzát állagossan 370-372,500 koronával jegyezték. A rozsiacra a forgalom jelentéktelen. A rozs métermázsáját 242-245,000 koronával jegyezték.

A liszt- és őrleményiacra a helyzet változatlan. A piacon számítanak arra, hogy a malmok a lisztárát a gabonaneműek olcsóbbodásával kapcsolatban csökkenteni fogják.

A termények piacán az üzleti tevékenység szintén szűk keretek között mozog, mert tavalyi árban már egyáltalában nincs kínálat, új áruból pedig csak elenyészően kis tételek kerülnek piacra. Az új rozst 240-242,500 koronával jegyzik. A zabpiacra a zab métermázsájáért 300 ezer koronát fizetnek. A tengeri ára napról-napra szilárdul és a tengeri métermázsájáért már 265,000 koronát is adnak.

A magpiacra a repce iránt tapasztalható élénkebb kereslet, amelyet külföldi számlára vásárolnak és állomásokról 280-282,50 cseh koronát fizetnek métermázsájáért.

Állatvásár

A ferencvárosi sertésvásáron lanyha volt az irányzat. Árak: Zsírterítés öreg Ia 13,500-14,500, fiatal nehéz 15,200-15,700, közepes 14,500-15,500, könnyű 13,500-15,000 korona elősúly kilogrammonként. A vágóhídi zártságárjai: Szalonnás félterítés 18-19,000, sózott szalonna 19,000, lehozott hus 19-20,500, zsír 22,500-23,000 korona kg-ként. — A budapesti húsárjai: Marhahús I-a egészben 22,500-25,000, hátulja 24-27,000 eleje 20-20,500, II-a egészben 16-18,000, hátulja 18,500-22,000, eleje 13-15,500, esontozni való 5-12,000, borj 19-24,000, zsiger 8-4000, faggyú 16-12,000, csont 2-12,000, marhatej 15-25,000, orr és köröm 1-2000, láb 4 darab 10-20,000, pacal egészben 2-4000, kg-ként 2500-3000, marhabél 45-90,000.

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Előszobás lakás Timár-utcában magas földszintes lakás, előszoba, konyha, csinos kis lakás 2 szobával. Érdeklődni lehet a Hajdúföld kiadóhivatalában. 699

Nagytervezés lakás fűdőszobával lelépéssel kiadó Péterfia 30. 704

Egy szoba, konyha 1-ére átadó Vigkedvői Mihály utca 28. 707

Butorozott udvari szoba központban aug-elejére kiadó Hűvelyes 6. 708

Elegáns butorozott szoba a központban eisejétől kiadó. Cim a kiadóban. 711

Egy szoba, konyha és speizből álló lakást keresek kevés lelépéssel. Cim a kiadóban. 712

Ajánlat

Tankönyvet elad, vagy beszerésel Harmathy könyvkereskedése és antiquáriuma, Fűvészkert-utca 14.

Berzsi fotóbörze fényképezőgépet szak-szerűen javít. Piac-utca 38. 622

Festékek, lakkok, firnisz, zománcok, leg-finomabb szoba padlóakkok legolcsóbban kapható Klein Vilmos, Arany János-utca 10., udvarban. 724

Aromás, zamatos kávét Király üzletében vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. szám

Paplant varni hához megyek. Meghívást „Paplan” jellegre a kiadóba kérek 689

Férfi ruhát vegyileg tisztít, vasal javít fe-lelősséggel Wacha, Simonffy 58. 2

Király kávét mégis a legjobbak! Olcsó kiadós, kiválóan zamatos.

Központon italmérés átadó. Cim a kiadóban. 695

Koronajáradék és aranyjáradék letéjegyeket és zálogleveleket vesz dr Balázs bank, Piac 89 714

Gépezetek ajánlalom cséplésre, esetleg megújításhoz. Motort is vállalok. Cim a kiadóban. 700

Tölgyfa, akácfa száraz felvágva, haza szállítva 45.000 Rákóczi-utca 18. 703

Egy kis üzlethelyiség a város központjában, mely bármi célra alkalmas, jelenleg műszerészüzlet, augusztus hó 1-től kiadó Ótalmos utca 1. szám. Értekezni a háztulajdonossal. 709

Szilvát, barackot, szilva- és barackfét minősége szerint értékel árban bármilyen mennyiségben átvessz Debrecen város központi szeszfeldolgozó Kúlvásár-tér 19. 715

Uttelevek vizumozását bárhová leggyorsabban intézi a Faluszövetség képviselője Tisztviselők Szövetkezetében, Vár-utca 1. 713

30 millió készpénz vagy ingatlannal 3 millió havi fizetéssel aláshoz jut férfi vagy nő. Könyvelő előnyben. Cim a kiadóban. 714

Kereslet

Állásnévkönyvek rövidesen elhelyezkedhetnek általunk. Ötvenezer korona költség beküldése ellenében esetenként értekeztük a hozzánk beérkezett tüzésdési helyekről. „Meteor” iroda Budapest, Vilmos császár-ut 60.

Intelligens, finomlelkű, középkorú urinó anyahelyettesnek, házvezetőnek gyau-gélek urinóhoz gondozónak elmenne. Cim a kiadóban 691

10 házból való fiu tanulóknak felvétetik Harkányi Ede szobrász és kőfaragónál, Király-utca 4. 696

Középnapi gyermek mellé szoptatós da-dát keresek. Nagyerdei városi villa 2. szám.

Gyermektelen idősebb intelligens házaspár 50-52 éves, intelligensebb, tisztességes, egészséges házvezetőt keres, ki a háztartás összes teendőit konyhakerítel együtt egyedül képes végezni. Ajánlatot a fizetés megjelölésével Nemes Károly igazgató tanító Fehérgyarmat címre kérek küldeni. Az állás augusztus 16-án elfoglalandó. 709

Egy ügyes segéd fűző felvétetik Piac-utca 42. szám, Pannoniában. 710

Csépléshez mérleg- és szákmunkára alkalmas egyén mint megbízott, felvéteik. Jelenkezni 22-én déli 12 óráig Tiszántulnál, Kossuth-utca 8.

Nevelhető szerény fiatal nő délelőtti te-karítást vállal. Érdeklődni a Hajdúföldnél 698

Eladás

Eladó Kis Bocsokayban szőlő villával, közel az állomáshoz, köépülettel, szép tennéssel. Cim Fekete csezoai vagy az őrháznál. 681

Eladó prima feketeföld a városól 4 kilométerre Értekezni Csallag-utca 82 701

Nagyon szép keményfa üzeti puld-pöntár (kassza) üveg oldalfalal 750 ezer koronáért megkapható Nagy Lajos lakásán Meszina-utca 26.

Poloska,

svábbogár, patkány, egér

biztosan kiirtható szab. irtószerekkel.

Nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletében

Piac-utca 10. sz. Bihával szemben.

Megnyit a TURUL VENDÉGLŐ

Szentanna és Kandia utca sarkán!

MAGYAR ÁLTALÁNOS FORDÍTÓ IRODA

mint a belügyminiszterium fordítóosztályának fellező helye

(Debrecen, Kossuth-utca 53. szám)

méltányos áron vállalja bármely nyelvé

okmányoknak vagy iratnak lefordítását és hitelesítését!

Köztisztviselőknek, hadirokkantoknak, özvegyeknek, árváknak kedvezmény!

Költséget takarít meg, ha fordítási ügyben hozzánk fordul!

MEGJELENT!

AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN

HATALMAS IRREDENTA VERSKOTETE

„A VÉRÉS KARDOT KÖRÜLHORDOZOM”

Kapható a „Hajdúföld könyvostályában (Piac-utca 59. szám alatt) 40000 koronáért

MEGJELENT!

Debreceni Ipar és Kereskedelmi

Részvénytársaság

ga bonaosztálya

vásárol

a legmagasabb napi áron

buzát, rozst és tengerit

Elfogad későbbi elszámolásra buzát s előleget nyújt rá előnyös feltételek mellett!

Telefon: 23, 1430 Szentanna-utca 13